

Η Ορθόδοξη διδασκαλία για τη σύλληψη της αγ. Άννας

[Ορθοδοξία](#) / [Θεοτόκος](#)

1.

Σαν εικόνα της δημιουργίας, εικόνα της Εκκλησίας, η Μαρία είναι επίσης «η αυγή της μυστηριώδους ημέρας» -η πρόγευση της Βασιλείας του Θεού. Είναι η παρουσία ανάμεσά μας εκείνης της «κατανοητής εσχατολογίας», η οποία αναφέρεται τόσο συχνά από Θεολόγους. Από ποιά μυστική πηγή έμαθε η Εκκλησία ότι εκείνη που είναι «παρθένος μετά τόκον» - είναι επίσης «μετά θάνατον ζώσα» (Κοντάκιον της εορτής της Κοιμήσεως).

Η Χριστιανική Ανατολή ποτέ δε λογικοποίησε αυτό το μυστήριο ούτε το έχει εκφράσει σε κατηγορίες, όπως π.χ. προπατορικό αμάρτημα, άσπιλη σύλληψη και donum superadditum. Διαφορετικά σ' αυτό από τη Δυτική Μαριολογία, η Ορθοδοξία παραδέχεται ότι η Μαρία μοιράστηκε μαζί με την ανθρωπότητα το προπατορικό αμάρτημα και ότι πέρασε από το φυσικό θάνατο. Το θαυμαστό γι' Αυτήν δεν είναι (αυτό, που πιστεύουν οι Ρωμαιοκαθολικοί) το ότι, μη έχοντας προπατορικό αμάρτημα, δεν ήταν ανάγκη να πεθάνει. Αντί γι' αυτό, είναι το ότι ο θάνατός της γέμισε εντελώς με ζωή από το Θεό και έτσι άλλαξε σε «ευλογημένη μετάσταση». Είναι η ολοκληρωτική της ενότητα με το Χριστό, που κατέστρεψε το θάνατό της, και την έκαμε την αρχή και το εγκαίνιο της κοινής ανάστασης. Σ' Αυτήν ένα μέρος αυτού του κόσμου δοξάζεται ολοκληρωτικά και θεώνεται, κι έτσι είναι η «αυγή της μυστηριώδους ημέρας» της Βασιλείας.

π. Αλέξανδρος Σμέμαν

Μετάφραση: Μοναχός Θεοδόσιος ??????????????????

(Πηγή: Περιοδικό «Ορθόδοξη Μαρτυρία», εκδ. Παγκυπρίου Συλλόγου Ορθοδόξου Παραδόσεως «Οι φίλοι του Αγ. Όρους». Λευκωσία -Κύπρος)

Πηγή: averoph.wordpress.com

2.

...Η Παναγία, κατά τον Δαμασκηνόν, είναι «θυγάτηρ του πάλαι Αδάμ» και ευρίσκεται υπό «τας πατρικάς ευθύνας» (Γ΄, 2) και ως προς την σύλληψίν της και γέννησιν από τους γονείς και ως προς τον θάνατόν της. Συνελήφθη εκ του σπέρματος του Ιωακείμ (Α΄, 2) εν τη μήτρα της Άννης, δηλαδή εκ της φυσικής συναφείας του γάμου[1] Ιωακείμ και Άννης (Α΄, 2• Έκδ. IV, 14) και «εκ γης έχει την γένεσιν» (Α΄, 3), «φθαρτόν εκ του Αδάμ σώμα κληρονομήσασα» (Γ΄,8). Απέθανεν επίσης θάνατον ανθρώπινον (Γ΄,15) και ως «θυγάτηρ Αδάμ... δι΄ Αδάμ το σώμα παραπέμπει τη γη» (Δ΄, 4), και «φυσικώς χωρίζεται» η πανίερος και μακαρία της ψυχή του πανολβίου και ακηράτου της σώματος και το σώμα «τη νομίμω ταφή παραδίδοται» (Β΄, 10).

Επομένως η αγία Παρθένος ήτο, όπως και όλοι οι άνθρωποι, κληρονόμος του προπατορικού αμαρτήματος του Αδάμ, ούτως ώστε ο Δαμασκηνός να ομιλή συγκεκριμένως περί καθάρσεως και εξαγνισμού και εξαγιασέως της από το Άγιον Πνεύμα κατά την στιγμήν της εν αυτή συλλήψεως του Θεού Λόγου: «Ταύτην ο Πατήρ μεν προώρισε, προφήται δε δια του Πνεύματος προεκήρυξαν, η δε του Πνεύματος αγιαστική δύναμις επιφοιτήσασα εκάθηρέ τε και ηγίασε και οιονεί προήρδευσε» (Β΄, 4• Έκδ. ΙΙΙ, 2).

Αυτά όλα όμως καθόλου δεν σημαίνουν ότι ο άγιος Δαμασκηνός δεν παραδέχεται και δεν ομιλεί δια την αγιότητα της Παναγίας Θεοτόκου. Τουναντίον μαζί με όλην την Ορθόδοξον Εκκλησίαν και αυτός εξαίρει και δοξάζει πολύ την προσωπικήν αγιότητα της Παναγίας, όπως θα ίδωμεν κατωτέρω, αλλά δεικνύουν μόνον το πόσον μακράν είναι ο ορθόδοξος ιερός Πατήρ από την νεωτέραν αιρετικήν δοξασίαν της Ρωμαϊκής Εκκλησίας περί της «ασπίλου συλλήψεως» της Παναγίας και της γεννήσεώς της άνευ του προπατορικού αμαρτήματος.

Η καινοτομία αυτή, προϊόν του «αλαθήτου» πάπα του Βατικανού, όχι μόνον αποχωρίζει την Παναγίαν από τους προγόνους της, τους προπάτορας, και από την υπόλοιπον ανθρωπότητα κατά τρόπον τόσον αυθαίρετον, ώστε να αρνήται όλον το νόημα της προετοιμαστικής οικονομίας της ιστορίας της Π. Διαθήκης, αλλά και μειώνει την πραγματικήν αξίαν και προσωπικήν αγιότητα της Παναγίας Παρθένου.

Και όχι μόνον τούτο, αλλά το «δόγμα» αυτό υπονομεύει και ολόκληρον την πραγματικότητα και την αλήθειαν της σωτηρίας μας, διότι αρνείται την ενότητα της φύσεως του ανθρωπίνου γένους και θέτει υπό αμφισβήτησιν την πραγματικώς σωτήριον σάρκωσιν του Χριστού από ένα γνήσιον αντιπρόσωπον της ανθρωπότητας.

...Η εν τη Παναγία και εξ αυτής ενανθρώπησις του Θεού Λόγου, κατά τον ίδιον Πατέρα, «δια τούτο γέγονεν, ίνα αυτή η αμαρτήσασα και πεσούσα και φθαρείσα φύσις νικήση τον απαντήσαντα τύραννον και ούτω της φθοράς ελευθερωθή» (Έκδ. ΙΙΙ, 12). Ο αναμάρτητος Κύριος προσέλαβε λοιπόν, ως Σωτήρ, και τα «αδιάβλητα πάθη» της πεπτωκυίας ανθρωπίνης φύσεως, τα οποία δεν είχεν ο Αδάμ προ του προπατορικού αμαρτήματος, και τούτο είναι η φιλόανθρωπος «συγκαταβατική σάρκωσις» (Α΄, 2), «συγκαταβατική ταπείνωσις» (Α΄, 3) και «υποποιός κένωσις» (Γ΄, 7) του Αμνού του Θεού του αίροντος την αμαρτίαν του κόσμου, και δια τον λόγον αυτόν η Παναγία Θεοτόκος, ως «την του κόσμου σωτηρίαν τον Χριστόν κυήσασα (Β΄, 9), έγινε της σωτηρίας ημών εργαστήριον: «Αμνάς η τεκούσα τον Αμνόν του Θεού τον αίροντα την αμαρτίαν του κόσμου, το της σωτηρίας ημών εργαστήριον, αγγελικών υπερτέρων δυνάμεων, δούλη και μήτηρ Θεού» Σωτήρος

(Δ', 5).

Δια τούτο ημεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι δὲν παραδεχόμεθα τὴν ρωμαϊκὴν δοξασίαν περὶ τῆς «ασπίλου συλλήψεως» τῆς Θεοτόκου, περὶ τῆς ἐξαιρέσεώς τῆς δηλαδὴ ἀπὸ τὴν κληρονομικότητα τοῦ προπατορικοῦ αμαρτήματος, πράγμα που, ὅπως εἶπομεν, υπονομεύει τὴν πραγματικότητα καὶ τὸ σωτήριον τῆς σαρκώσεως τοῦ Κυρίου.

Ἄλλωστε, ἀν ἡ Παναγία δὲν εὐρίσκετο ὑπὸ τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα, τίθεται τὸ ἐρώτημα πῶς τότε ἀπέθανεν[2], ἐφ' ὅσον ὁ θάνατος ἐρχεται ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ προπατορικοῦ αμαρτήματος («εἶπερ δια τῆς αμαρτίας εἰς τὸν κόσμον εἰσήλθεν ὁ θάνατος» Ἐκδ. III, 27• Ρωμ. 5, 12), ὁ δὲ Κύριος «ἀναμάρτητος ὢν» («οὐχ υπέκειτο θανάτῳ») θνήσκει ἐκουσίως ὡς Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς 59, «τὸν ὑπὲρ ἡμῶν θάνατον ἀναδεχόμενος» (Ἐκδ. III, 27).

Ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι πιστεύομεν δια τὴν Θεοτόκον ὅπως μας παρέδωκαν οἱ Πατέρες καὶ ὁ ἅγιος Δαμασκηνός, ἡ δὲ ἐσφαλμένη «εὐσέβεια» τῶν Δυτικῶν περὶ τὸ πρόσωπον τῆς Παναγίας δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι τὸ μέτρον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀληθείας. Ἡ ρωμαιοκαθολικὴ «Μαριολογία» πάσχει ἀπὸ τὸν ἀποχωρισμὸν τῆς καὶ τὴν ἀνεξαρτητοποίησιν ἀπὸ τὴν Χριστολογία καὶ τὴν Σωτηριολογία. Παρ' ὅλον ὅμως ὅτι ἡ Παναγία Θεοτόκος εὐρίσκετο, ὡς ἐκ τῆς συλλήψεώς τῆς, ὑπὸ τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα ὡς κληρονόμος τῆς ἀδαμιαίας φύσεως, ἡ ἰδίᾳ προσωπικῶς, κατὰ τὸν ἅγιον Δαμασκηνόν, δὲν εἶχε καμμίαν προσωπικὴν αμαρτίαν. Τὴν προσωπικὴν τῆς αγιότητα ἐξαίρει καὶ τονίζει καὶ δοξάζει ὅλως ἰδιαιτέρως ὁ ἱερός Πατὴρ, καθὼς ἄλλωστε καὶ ὅλοι οἱ Πατέρες καὶ ολόκληρος ἡ Ἐκκλησία μας.

***

[1] Κατὰ τὸν ἅγιον Δαμασκηνόν «γάμου ἐκγονα πάντες βροτοὶ μετὰ τοὺς τοῦ γένους ἀρχηγέτας» (Ἐκδ. IV, 24). Μόνον ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη «οὐκ ἐκ συναφείας φυσικῆς» (Α', 3), «οὐκ ἐκ συναφείας ἀνδρὸς ἢ γεννήσεως ἐνηδόνου ἐν τῇ ἀχράντῳ μήτρᾳ τῆς Παρθένου συλληφθεὶς, ἀλλ' ἐκ Πνεύματος Ἁγίου» (Ἐκδ. III, 1). Ἐπίσης κατὰ τὸν ἅγιον Μάξιμον: «Πάντες οἱ ἐξ Ἀδάμ γεννώμενοι ἐν ἀνομίᾳ συλλαμβάνονται (Ψαλ. 50, 7), υποπίπτοντες τῇ τοῦ προπάτορος καταδίκη... Ἀρχὴν ἔσχε μετὰ τὴν παράβασιν ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις τῆς ἰδίας γενέσεως τὴν καθ' ἡδονὴν ἐκ σποράς σύλληψιν καὶ τὴν κατὰ ρεύσιν γέννησιν, καὶ τέλος τὸν κατ' ὀδύνην δια φθοράς θάνατον.

Ὁ δὲ Κύριος ταύτην οὐκ ἔχων ἀρχὴν τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως, οὔτε τῷ τέλει, τουτέστι τῷ θανάτῳ, υπήρχεν ἀλωτός» (PG 90, 788B, 1325B). Πρβλ. τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου: «Οὐ μὲν ἐτέρως γεγεννημένη (ἡ Ἁγία Παρθένος) παρά τῶν ἀνθρώπων φύσιν, ἀλλὰ καθὼς πάντες ἐκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ μήτρας γυναικός

(PG 42, 748). Πρβλ. και Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως, Λόγος εις τα Εισόδια ΠΓ 98, 1485).

[2]Δια τούτο και το νεώτατον «δόγμα» του Βατικανού περί ενσωμάτου αναλήψεως (Assumptio) της Παναγίας εις τον ουρανόν (Βούλλα «Munificentissimus Deus» του πάπα Πίου ΙΒ΄, 1 Νοεμβρίου 1950) αποσιωπά εντελώς το εάν πράγματι απέθανεν ή όχι η Παναγία (πρβλ. M. Jugie, La définition du Dogme de l'Assomption, Brève analyse et commentaire de la constitution Apostolique «Munificentissimus Deus». Extrait de l'Année Théologique, II, 1951, όπου αναφέρεται και ο όρος της Βούλλας: «Immaculatam Deiparam Virginem Mariam, expleto terrestri vitae cursu, fuisse corpore et anima ad coelestem gloriam assumptam», σελ. 5).

Διότι, ενώ η αρχαία πίστις και παράδοσις της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων και γενικώς της Ορθοδόξου Εκκλησίας είναι ότι ανελήφθη και το σώμα της Παναγίας εις τους ουραμούς, αφού όμως η Παναγία προηγουμένως απέθανε και το σώμα της ενεταφιάσθη εις την γην, η Βούλλα του πάπα αναγκάζεται να αποσιωπήση το θέμα του θανάτου, διότι την δεσμεύει το προηγούμενον «δόγμα» της «ασπίλου συλλήψεως».

Αθανάσιος Γέφτιτς, «Εισαγωγή» εις Αγ. Ιωάννου του Δαμασκηνού, Η Θεοτόκος - τέσσερις θεομητορικές ομιλίες, εκδ. Αποστολικής Διακονίας, Αθήνα 1995(3).

<http://bitly.com/1BqPVAn>